

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 204/08-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. októbra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť P. S., K., zastúpeného advokátkou JUDr. Z. L., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. P. S. **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava II **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava II **j e p o v i n n ý** uhradiť P. S. trovy konania v sume 6 732 Sk (slovom šesťtisíc sedemstotridsaťdva slovenských korún) na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Z. L., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 2204/08-11 z 3. júla 2008 prijal na ďalšie konanie sťažnosť P. S. (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 o zaplatenie 17 886 Sk.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«K porušeniu môjho práva ako sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. v znení zmien

a doplnkov (Ústavy SR) a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd došlo a dochádza v doposiaľ právoplatne neskončenom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II., spisová značka 25 Cb/108/2001, v právnej veci navrhovateľov: P. S. ... proti odporcovi: P. spol. s r. o. ... o zaplatenie 17.886,- Sk s príslušenstvom, tým že v nižšie uvedených časových úsekoch nevykonal súd žiaden úkon:

- návrh bol Okresnému súdu Bratislava II. doručený dňa 22. 11. 2000

- dňa 06. 02. 2001 bol vo veci vydaný platobný rozkaz, sp. zn: 33ROB/2807/00, odporca podal v zákonnej lehote odpor a následne bol platobný rozkaz zrušený a vo veci nariadené pojednávanie

- prvé pojednávanie vo veci samej bolo vytýčené dňa 19. 09. 2002 teda po uplynutí 22 mesiacov od podania návrhu na začatie konania

- dňa 16. 01. 2003 bolo vytýčené ďalšie pojednávanie, ktoré sa konalo

- nasledujúci termín pojednávania bol vytýčený na deň 4. 2. 2003, na ktorom bolo vyhlásené rozhodnutie vo veci samej

- nasledujúce pojednávanie sa konalo dňa 11. 11. 2003 na KS v Bratislave, na ktorom bol rozsudok OS Bratislava II., zo dňa 4. 2. 2003, sp. zn: 25 Cb/108/01-67 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie

- v období od 11. 11. 2003 do 21. 9. 2004 súd vo veci nekonal viac ako 10 mesiacov, termíny pojednávania v predmetnej veci boli vytýčené na dni 21. 9. 2003, 23. 11. 2004, avšak predmetné pojednávania boli bez prejednávania vo veci samej bez odročené

- po uplynutí takmer 7 mesiacoch boli vytýčené pojednávania na deň 7. 6. 2005, 6. 9. 2005, 11. 10. 2005 a 11. 5. 2006, avšak predmetné pojednávania boli opätovne odročené bez prejednávania veci

- následne sa vo veci od 11. 5. 2006 do 1. 4. 2008, takmer 23 mesiacov vo veci nekonalo a bez akýchkoľvek pochybností dochádzalo v predmetnom období k zbytočným prietahom v konaní.

Od začiatku súdneho konania vedeného Okresnom súde Bratislava II. do dnešného dňa ubehlo viac 89 mesiacov, a v predmetnom súdnom konaní nebolo vydané právoplatné rozhodnutie vo veci samej. ...

Vo veci prietahov v konaní som podal predsedníčke Okresného súdu Bratislava II. v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. v znení zmien a doplnkov

sťažnosť zo dňa 22. 01. 2008. V odpovedi na uvedenú sťažnosť, pod Spr. 10035/06 zo dňa 06. 02. 2008 predsedníčka Okresného súdu v Bratislave II. uviedla, že sťažnosť je neopodstatnená.

Napriek vyššie uvedenej sťažnosti prieťahy v konaní pokračujú, a ani opatrenia prijaté predsedníčkou Okresného súdu v Bratislave II. zjavne nevedli k náprave.»

Sťažovateľ zastáva názor, že predmetné konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 vzhľadom na jeho predmet, skutkovú a právnu povahu nemožno hodnotiť ako zložitú vec. Rovnako správanie sťažovateľa v tomto konaní nemožno hodnotiť ako správanie sťažujúce postup súdu. Súdne konanie prebieha od roku 2000 a dosiaľ nie je právoplatne skončené, čo len prehľbuje jeho právnu neistotu. Sťažovateľ v postupe okresného súdu vidí porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr. 2095/08 z 25. júla 2008 vyjadrila predsedníčka okresného súdu, v ktorom uviedla:

«Dňa 24. 11. 2000 bola doručená tunajšiemu súdu žaloba, ktorou sa žalobca: P. S. domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému: P., spol. s r. o., povinnosť zaplatiť sumu 17.886,- Sk s prísl. titulom nezaplatenia časti odmeny za sprostredkovanie predaja 5 kusov čistiaceho systému „KIRBY“ na základe dohody a podmienok vyhlásenej súťaže žalovaným. Vo veci nejde o skutkovú a právnu zložitú vec. K postupu tunajšieho súdu vo veci prikladám chronológiu jednotlivých úkonov zákonného sudcu od podania návrhu na súd. Zo súdneho spisu vyplýva, že súd vo veci konal, vykonával úkony pre vypočutie svedkov, zisťovanie ich pobytu pre objektívne posúdenie veci, ako aj v naznačovanom smere Krajským súdom v Bratislave.»

Vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu bola obsiahnutá aj chronológia úkonov vo veci:

«24. 11. 2000 - doručený žalobný návrh s prílohami (č. l. 1-10)

27. 11. 2000 - kanc. úprava tajomníčky (č. l. 12) - výzva pôvodnému PZ žalobcu JUDr. J. L. na doloženie aktuálneho výpisu z obchodného registra alebo živnostenského

registra žalobcu aj žalovaného

10. 01. 2001 - pôvodný PZ žalobcu doručil súdu výpis z obchodného registra žalovaného a fotokópiu živnostenského listu žalobcu s poznámkou, že žalobca od r. 1999 nepodniká (č. l. 13)

15. 01. 2001 - kanc. úprava tajomníčky (č. l. 17) - výzva pôvodnému PZ žalobcu JUDr. J. L., aby označil sídlo žalovaného uvedené v návrhu na začatie konania v súlade so zápisom v obchodnom registri

25. 01. 2001 - doručené oznámenie pôvodného PZ žalobcu - oprava označenia žalovaného (č. l. 18)

06. 02. 2001 - platobný rozkaz spis. zn.: 33Rob/2807/00 (č. l. 20); doručený pôvodnému PZ žalobcu dňa 19. 02. 2001

26. 03. 2001 - kanc. úprava tajomníčky (č. l. 23) - doručiť pripojenú zásielku na uvedenú adresu konateľ'a žalovaného; zásielka sa vrátila s poznámkou adresát neznámy (č. l. 24)

12. 04. 2001 - doručené potvrdenie o trvalom pobyte konateľ'a žalovaného (č. l. 25)

24. 04. 2001 - kanc. úprava tajomníčky (č. l. 26) - vydať uznesenie o zrušení platobného rozkazu pre nedoručenie do vlastných rúk žalovaného

25. 04. 2001 - uznesenie spis. zn.: 33Rob/2807/00 (č. l. 27) o zrušení platobného rozkazu pre nedoručenie do vlastných rúk žalovaného; uznesenie právoplatné dňa 18. 05. 2001

06. 06. 2001 - kanc. úprava tajomníčky (č. l. 28) - spis preved' do registra „Cb“

04. 09. 2001 - kanc. úprava sudcu (č. l. 29) - žiadosť na OO PZ o prešetrenie pobytu konateľ'ov žalovaného; žiadosť na ÚEV, či sa konatelia žalovaného nenachádzajú vo väzbe alebo výkone trestu

25. 09. 2001 - doručené oznámenie ÚEV ZVJS (č. l. 30-31) - konatelia žalovaného nie sú vo výkone väzby/trestu

05. 10. 2001 - doručené oznámenie OO PZ v Senci (č. l. 32) - konateľ žalovaného I. M. sa na uvedenej adrese nezdržiava, ani tam nebýva

06. 11. 2001 - doručené oznámenie OR PZ v Bratislave II (č. l. 33) - konateľ'a žalovaného P. Ž. na uvedenej adrese nepoznajú

23. 07. 2002 - kanc. úprava sudcu (č. l. 34) - vytýčenie T pojednávania na deň 19.

09. 2002; predvolanie na pojednávajúce doručené žalobcovi dňa 06. 08. 2002, pôvodnému PZ žalobcu dňa 05. 08. 2002, žalovanému dňa 02. 08. 2002

08. 08. 2002 - doručené oznámenie pôvodného PZ žalobcu o odvolaní plnomocenstva žalobcom (č. l. 38)

08. 08. 2002 - plnomocenstvo udelené žalovaným JUDr. R. B., advokátke (č. l. 39)

19. 09. 2002 - zápisnica o pojednávaní (č. l. 42-44) - prítomní: žalobca, žalovaný, PZ žalovaného

11. 10. 2002 - doručené oznámenie žalobcu (č. l. 45) - žalovaný neprejavil záujem o zmier; žalobca uviedol adresy svedkov A. P., E. D.

12. 11. 2002 - kanc. úprava sudcu (č. l. 46) - zrušený T pojednávajúce dňa 14. 11. 2002; vytýčený nový T pojednávajúce na deň 16. 01. 2003; predvolanie na pojednávajúce doručené žalobcovi dňa 02. 01. 2003, žalovanému dňa 30. 12. 2002, PZ žalovaného dňa 07. 01. 2003, predvolanému svedkovi A. P. dňa 02. 01. 2003

16. 01. 2003 - zápisnica o pojednávaní (č. l. 47-48) - prítomní: žalobca, PZ žalovaného, svedok A. P.

20. 01. 2003 - doručené oznámenie PZ žalovaného (č. l. 49-62) - zaslanie požadovaných účtovných dokladov; žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 04. 02. 2003

24. 01. 2003 - doručené oznámenie žalobcu (č. l. 64-66) - ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 04. 02. 2003; zaslanie prehľadu pohľadávok voči žalovanému

04. 02. 2003 - zápisnica o pojednávaní (č. l. 63) - účastníci neprítomní - vyhlásený rozsudok

05. 03. 2003 - žiadosť sudcu o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozhodnutia (č. l. 66a)

30. 04. 2003 - kanc. úprava sudcu (č. l. 69) - opis a doručenie písomného vyhotovenia rozsudku (č. l. 67-69); rozsudok doručený žalobcovi dňa 12. 06. 2003 a PZ žalovaného dňa 13. 06. 2003 (č. l. 69)

30. 04. 2003 - kanc. úprava sudcu (č. l. 70) - opis a doručenie uznesenia (č. l. 70) o priznaní svedočného svedkovi A. P.

24. 06. 2003 - podané odvolanie žalovaného proti rozsudku zo dňa 04. 02. 2003 (č. l. 71-73)

26. 06. 2003 - kanc. úprava sudcu (č. l. 74) - zaslať kópiu odvolania na vyjadrenie žalobcovi; vyzvať žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie v sume 715,- Sk

01. 07. 2003 - záznam o zaplatení (č. l. 75) - žalovaný zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 357,- Sk

13. 08. 2003 - doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného proti rozsudku zo dňa 04. 02. 2003 (č. l. 77)

03. 08. 2003 - predkladacia správa na KS v Bratislave (č. l. 78)

07. 10. 2003 - kanc. úprava sudcu odvolacieho súdu (č. l. 79) - vytýčenie na T pojednávania na deň 11. 11. 2003; predvolanie na pojednávanie doručené žalobcovi dňa 14. 10. 2003, PZ žalovaného dňa 10. 10. 2003

11. 11. 2003 - zápisnica o pojednávaní na odvolacom súde (č. l. 80-81) - prítomní: žalobca, PZ žalovaného; vyhlásené uznesenie o zrušení rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č. k.: 25 Cb 1 OS/01-67, zo dňa 04. 02. 2003 a vrátení veci na ďalšie konanie

21. 11. 2003 - doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 13Cob/l68/2003-82, zo dňa 11. 11. 2003 (č. l. 82-84)

24. 11. 2003 - kanc. úprava sudcu (č. l. 85) - doručiť uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 11. 2003, č. l. 82; uznesenie doručené žalobcovi dňa 05. 12. 2003, PZ žalovaného dňa 27. 11. 2003

10. 08. 2004 - kanc. úprava sudcu (č. l. 86) - vytýčenie T pojednávania na deň 21. 09. 2004; predvolanie na pojednávanie doručené žalobcovi dňa 23. 08. 2004, PZ žalovaného dňa 23. 08. 2004; predvolaný svedok M. T. na uvedenej adrese neznámy (č. l. 87)

21. 09. 2004 - zápisnica o pojednávaní (č. l. 89) - prítomní: žalobca, PZ žalovaného; predvolaný svedok M. T. neprítomný

21. 09. 2004 - kanc. úprava sudcu (č. l. 89) - predvolanie svedka M. T. na pojednávanie dňa 23. 11. 2004; zásielka sa vrátila s poznámkou, že adresát je na uvedenej adrese neznámy (č. l. 90)

23. 11. 2004 - podaná žiadosť PZ žalovaného o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 23. 11. 2004 (č. l. 92)

23. 11. 2004 - zápisnica o pojednávaní (č. l. 93) - účastníci neprítomní; žalobca sa telefonicky ospravedlnil

23. 11. 2004 - *kanc. úprava sudcu (č. l. 93) - prešetriť prostredníctvom OO PZ pobyt svedka M. T.*

24. 11. 2004 - *žiadosť na OO PZ SR o prešetrenie pobytu svedka M. T. (č. l. 93)*

10. 12. 2004 - *doručené oznámenie OR PZ v Bratislave I (č. l. 94) - svedok na uvedenej adrese neznámy*

06. 05. 2005 - *kane. úprava sudcu (č. l. 95) - vytýčenie T pojednávania na deň 07. 06. 2005; predvolanie na pojednávanie doručené žalobcovi dňa 16. 05. 2005, PZ žalovaného dňa 17. 05. 2005*

27. 05. 2005 - *podané oznámenie PZ žalovaného o ukončení zastupovania žalovaného z dôvodu vyčiarknutia zo zoznamu advokátov (č. l. 96)*

07. 06. 2005 - *zápisnica o pojednávaní (č. l. 97) - prítomní: žalobca; PZ žalovaného neprítomná*

02. 09. 2005 - *doručené ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávaní dňa 06. 09. 2005 z dôvodu hospitalizácie; žiadosť o konanie a rozhodnutie v jeho neprítomnosti (č. l. 98)*

06. 09. 2005 - *zápisnica o pojednávaní (č. l. 100) - prítomní: konateľ žalovaného; žalobca neprítomný*

11. 10. 2005 - *zápisnica o pojednávaní (č. l. 101-102) - prítomní: žalobca, konateľ žalovaného; svedok M. T. neprítomný*

08. 03. 2006 - *kane. úprava sudcu (č. l. 103) - vytýčenie T pojednávania na deň 11. 05. 2006; predvolanie na pojednávanie doručené žalobcovi dňa 27. 04. 2006*

11. 05. 2006 - *zápisnica o pojednávaní (č. l. 106) - prítomní: žalobca; neprítomní: žalovaný, svedok M. T.*

11. 05. 2006 - *kanc. úprava sudcu (č. l. 106) - zistiť v CEPO adresu svedka M. T.*

16. 06. 2006 - *doručená žiadosť žalobcu o vypočutie navrhnutých svedkov M. M. a I. M. dožiadaným súdom (č. l. 107)*

29. 06. 2006 - *doručené potvrdenie o trvalom pobyte svedka navrhnutého žalovaným (č. l. 108) - podľa zadaných údajov sa osoba nedá jednoznačne určiť*

13. 07. 2007 - *kanc. úprava VSU (č. l. 109) - predložiť sudcovi na podpis priloženú výzvu adresovanú žalovanému, resp. konateľovi žalovaného, aby oznámil údaje týkajúce sa navrhnutého svedka M. T.; zásielka sa vrátila z adresy sídla žalovaného s poznámkou*

adresát neznámy (č. l. 109). z adresy dlhodobého pobytu konateľa žalovaného s poznámkou adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote (č. l. 109-111)

25. 01. 2008 - kanc. úprava VSÚ (č. l. 113) -výzvu, č. l. 109, zo dňa 13. 07. 2007 doručiť na adresu druhého konateľa žalovaného

29. 01. 2008 - kanc. úprava sudcu (č. l. 114) -vytýčenie T pojednávania na deň 01. 04. 2008; predvolanie na pojednávanie doručené žalobcovi dňa 13. 02. 2008; žalovaný na uvedenej adrese neznámy; predvolaný svedok M. T. na uvedenej adrese neznámy; zaslať žiadosť na OO PZ o prešetrenie pobytu svedka

15. 02. 2008 - doručené oznámenie OO PZ Bratislava I (č. l. 115) - svedok M. T. na uvedenej adrese neznámy

27. 03. 2008 - doručené ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávani dňa 01. 04. 2008 z dôvodu nástupu do nového zamestnania; žiadosť o konanie a rozhodnutie v jeho neprítomnosti (č. l. 116)

01. 04. 2008 - zápisnica o pojednávani (č. l. 117) - účastníci neprítomní

04. 04. 2008 - podané plnomocenstvo PZ žalobcu zo dňa 10. 01. 2008 (č. l. 118) - JUDr. Z. L., advokátka

20. 04. 2008 - kanc. úprava sudcu (č. l. 121) - spis predložiť VSÚ na vypracovanie dožiadania na vypočutie svedkov z č. l. 107 k okolnostiam podmienok vyhlásenej súťaže v mesiaci júl 1998

21. 05. 2008 - kanc. úprava VSÚ (č. l. 122-123) - predložiť sudcovi na podpis priložené dožiadanie - žiadosť na Okresný súd Košice - okolie o vykonanie výsluchu svedkov navrhnutých žalobcom M. M. a I. M.»

Predsedníčka okresného súdu v podaní z 25. júla 2008 a právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní zo 6. augusta 2008 uviedli, že netrvajú na ústnom pojednávani vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom

a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania je zaplatenie sumy 17 886 Sk za sprostredkovanie v obchodnom styku, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky náročnosti. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, z jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitosťou.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu. Sťažovateľ bol v konaní aktívny a súčinnosťný. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka súdneho konania dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ neprispel k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup okresného súdu. Ústavný sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci nielen z hľadiska sťažovateľom

namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného súdneho konania.

Ústavný súd zistil, že v tomto súdnom konaní došlo k nečinnosti okresného súdu. Nečinnosť okresného súdu bola zistená od 4. septembra 2001, keď okresný súd zisťoval pobyt konateľov žalovaného, do 23. júla 2002, keď okresný súd nariadil termín pojednávania (nečinnosť 11 mesiacov), ďalej od 24. novembra 2003, keď bol úpravou sudcu daný pokyn kancelárii na doručenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave, do 10. augusta 2004, keď okresný súd nariadil termín pojednávania (nečinnosť 8 mesiacov), ako aj v období od 11. mája 2006, keď okresný súd zisťoval trvalý pobyt svedka, do 13. júla 2007, keď okresný súd vyzval žalovaného na oznámenie údajov o svedkovi (nečinnosť 14 mesiacov). Celková nečinnosť okresného súdu je v trvaní 2 rokov a 9 mesiacov.

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností pri hodnotení postupu okresného súdu, najmä s prihliadnutím na doterajšiu dobu konania a na skutočnosť, že konanie začalo ešte v roku 2000, konštatuje, že celková dĺžka konania - 8 rokov nemôže byť považovaná za zodpovedajúcu požiadavke konania bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ako to vyžaduje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedené okolnosti sú dostatočné na to, aby oprávnili ústavný súd k záveru, že právna vec sťažovateľa nebola prerokovaná bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote a že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 boli porušené jeho už označené práva.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na to ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom v súčasnosti pod sp. zn. 25 Cb 108/2001 konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 250 000 Sk voči okresnému súdu poukazujúc najmä na doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba 8 rokov čakala na výsledok konania o zaplatenie 17 886 Sk, ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené. U sťažovateľa oprávnene takýto postup okresného súdu vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľa, z princípov spravodlivosti a spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv sťažovateľa, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu sťažovateľovi, je primeraným zadosťučinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Právna zástupkyňa sťažovateľa si v podaní zo 6. augusta 2008 uplatnila trovy konania v sume 6 732 Sk, ktoré bližšie špecifikovala.

Základom na výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2007 v sume 19 056 Sk.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania uplatnenú právnu zástupkyňou sťažovateľa v sume 6 732 Sk z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby dvakrát po 3 176 Sk

(príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) a dvakrát náhradu režijného paušálu v sume 190 Sk (podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), pričom vyslovil povinnosť okresného súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyňi sťažovateľa.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2008